

TERVO

Sisällysluettelo

s.

1	(TOIMIELIN)	3
1.1	(Tulosalue).....	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
2	(TOIMIELIN)	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
2.1	(Tulosalue).....	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.

1 YMPÄRISTÖTERVEYSLAUTAKUNTA (TOIMIELIN, 650)

1.1 Ympäristöterveydenhuolto (Tulosalue, 651)

Tulosalueen toiminnot

660 Hallinto

670 Ympäristöterveysvalvonta

680 Eläinlääkintähuolto

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Ympäristöterveydenhuollon tarkoituksena on edistää ja valvoa elinympäristön ja yksilön terveyttä ja turvallisuutta sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia.

Ympäristöterveydenhuollon tehtävänä on kunnallinen elintarvike-, tupakka- ja terveydensuojeluvalvonta, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta, zoonoosien ja eläintautien ennaltaehkäisy sekä eläinlääkäripalvelut ja talteen otettujen seuraeläinten hoidon järjestäminen. Tehtävät ovat lakisääteisiä ja merkittävä osa tehtävistä on viranomastehtäviä.

Ympäristöterveysvalvonnan tehtäviin kuuluu kansanterveyslaissa määriteltyjen lakien (terveydensuojelulaki, elintarvikelaki sekä tupakkalaki) mukainen kunnille kuuluva valvonta. Lisäksi valvotaan lääkelain mukaista nikotiinikorvausvalmisteiden myyntiä.

Ympäristöterveysvalvonnan tehtäviä ovat mm. seuraavat:

- toiminnanharjoittajien ja kuntalaisten neuvonta ja ohjaus
- valvontakohteiden toimintaa koskevien ilmoitusten tai hakemusten käsittely ja niistä annettavat todistukset tai tehtävät päätökset (ennakkovalvonta)
- luvanvaraisen toiminnan päättyessä perumispäätösten teko ja lopetusilmoitusten käsittelystä annettavat todistukset
- valvontakohteisiin suoritettavat säännölliset, valvontasuunnitelman mukaiset tarkastukset sekä mahdollinen jälkivalvonta
- näytteenotto tarvittaessa
- lainsäädännön noudattamatta jättämisestä tai ilmeistä terveyshaittaa aiheuttavasta toiminnasta johtuvien määräysten ja kieltojen sekä kieltopäätösten ja väliaikaisten toimenpidekieltojen antaminen
- lausuntojen antaminen (esimerkiksi kaavaehdotuksista tai ympäristö- ja rakennusluvista) sekä niihin läheisesti liittyvät selvitykset
- varautuminen häiriötilanteisiin

Eläinlääkintähuollon tehtävänä on eläinlääkintähuoltolain mukaisten kunnan tehtävien hoitaminen sekä kunnaneläinlääkärille säädettyjen tehtävien hoitaminen.

Tehtävä kattaa:

- peruseläinlääkäripalvelut
- kiireellisen eläinlääkäriavun
- eläimistä saatavien elintarvikkeiden alkutuotannon terveydellisen valvonnan
- lausuntojen antamisen eläintenpitopaikkojen ympäristölupaprosessissa
- eläinperäisten elintarvikkeiden turvallisuuden valvonnan
- eläintenpidon terveydellisen valvonnan
- eläintautien vastustamisen ja ennaltaehkäisemisen
- eläinsuojelun

Peruseläinlääkäripalvelut ja kiireellisen eläinlääkäriavun saaminen toteutetaan ympärivuorokautisena koko alueella siten, että alue on jaettu kahteen päivystyspiiriin: Sisä-Savon alue (Rautalampi, Suonenjoki, Vesanto, Tervo ja ostopalveluna Kuopiolle Karttulan alueen suurelänpäivystys) sekä Keiteleen ja Pielaveden alue. Kiireellinen eläinlääkäriapu kattaa myös pieneläimille tarjottavat päivystysaikaiset palvelut.

Tulosalueen lähivuosien palvelutarpeiden ja -rakenteiden muutokset huomioidaan toiminnan suunnittelussa vuoden 2025 aikana. Laki eläinlääkintähuoltolain muuttamisesta on vahvistettu 13.6.2024. Eläinlääkintähuoltolaki on uudistunut ja muutokset astuvat voimaan alkaen 1.1.2026, tämä tulee huomioida toimintaa kehitettäessä vuoden 2025 aikana.

Yhteiset:

Yhteistoiminta-alue aloitti toimintansa vuoden 2012 alusta. Palvelutuotantoa on uudelleenorganisoitu ja priorisoitu tarpeen mukaan, ja toimintaa on pyritty kehittämään sekä tehostamaan toteumien perusteella. Keiteleen kunnaneläinlääkäriin viran osalta yhteistoiminta-alueella on ollut pitkäaikainen resurssipula eläinlääkinnän puolella. Kunnaneläinlääkäriin virkaa ei ole saatu täytettyä useista yrityksistä huolimatta.

Vuoden 2025 yleisenä tavoitteena on edelleen toimintavalmiuden ylläpitäminen ja parantaminen sekä perustyöhön keskittyminen. Samalla valmistaudumme lisääntyvään yhteistyöhön alueellisten toimijoiden ja muiden yhteistoiminta-alueiden kanssa. Vahvana teemana ympäristöterveydenhuollossa on myös varautuminen ja sen vahvistaminen, niin suunnitelmien ajantasaistamisen kuin alueellisen ja paikallisen harjoittelunkin kautta. Henkilöstölle varataan riittävästi tilaisuuksia osallistua mahdollisesti suurempien palveluyksiköiden suunnitteluun, valmisteluun ja täytäntöönpanoon, samalla toimintavalmius ja -kyky pyritään säilyttämään riittävän hyvällä tasolla. Mahdolliseen valmisteluun osallistuu koko henkilöstö mahdollisuuksien ja tarpeiden mukaan. Tämä edellyttää jatkossa myös mahdollisesti vapautuvien virkojen täyttämistä ja resurssien turvaamista.

Ympäristöterveydenhuollon kentän ja palvelutarpeen muutoksia, lainsäädännön muutoksia sekä ympäristöterveyden kokonaistilannetta seurataan jatkuvasti ja ryhdytään tarvittaessa toimenpiteisiin palvelutarpeiden ja -rakenteiden uudelleenorganisoimiseksi.

Suunnitelmallinen ja monipuolinen viestintä monikanavaisuutta hyödyntäen on tärkeää alueen asukkaiden ja sidosryhmien tietoisuuden lisäämiseksi ympäristöterveydenhuollon kentän asioista sekä mahdollisista muutoksista. Tiedotusta ja yhteydenpitoa alueen väestöön pyritään parantamaan ja viestintään laaditaan päivitetty suunnitelma vuoden 2025 aikana.

Ympäristöterveysvalvonta:

Ympäristöterveydenhuollon erityislainsäädäntöön pohjautuvan ja keskusvirastojen yhdessä laatiman vuosien 2025–2028 valtakunnallisen valvontaohjelman pohjalta laadittavat toimialakohtaiset valvontasuunnitelmat hyväksytetään ympäristöterveyslautakunnassa. Riskiperusteisesti kohdennetut valvontakohdekohtaiset valvontasuunnitelmat perustuvat valtakunnallisiin valvontasuunnitelmiin. Mikäli monivuotisen suunnitelman muutokset eivät ole merkittäviä, riittää suunnitelman vieminen vuosittain tiedoksi toimielimelle. Valvontaohjelmakauden muuttuessa kaikki toimialakohtaiset valvontasuunnitelmat päivitetään vastaamaan uutta valtakunnallista ohjeistusta.

Suunnitelmakausi 2025–2028 on poikkeuksellisesti vain neljän vuoden mittainen. Uusi valvontaohjelmakausi vaatii yhteistoiminta-alueen valvontasuunnitelman laajan päivityksen. Valvontasuunnitelman päivitys astuu voimaan 1.1.2025. Suunnitelmallisen valvonnan tavoitteet tarkentuvat valvontasuunnitelman perusteella. Uuden valvontaohjelmakauden yhteisenä teemana ovat ydintehtävät ja vaikuttava valvonta. Toiminnassa panostetaan perustyn laatuun sekä vaikuttavuuteen. Ohjelmakauden merkittäviksi tavoitteiksi on nostettu tietoperusteinen valvonta, osaamisen vahvistaminen sekä varautumiseen panostaminen. Tavoitteena on korkealaatuinen, suunnitelmallinen ja oikein kohdennettu valvonta, jota tehdään riittävin voimavarojin. Valvonnan tulee olla tehokasta sekä eri toimijoita tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti kohtelevaa. Suunnitelmallista valvontaa priorisoidaan tehtävien kiireellisyysjärjestyksessä. Valvontatyön suunnittelematon osuus mm. asumisterveys- ja sisäilma-asiat yksityisissä ja julkisissa kiinteistöissä, erilaiset erityis- ja häiriötilanteet sekä asiakasyhteydenotot ja lausuntopyynnöt vaativat usein kiireellisiä toimenpiteitä ja vievät runsaasti työaika. Valvontaohjelmakausi ohjaa myös entistä vahvemmin viranhaltijoiden osaamisen vahvistamiseen ja nopeasti muuttuvan lainsäädännön seuraamiseen. Terveystensuojelulain kokonaisuudistus tulee tapahtumaan valvontaohjelmakauden aikana, tähän työhön myös Tervon kunnan ympäristöterveyspalvelut tulee osallistumaan omalla työpanoksellaan, mm. erilaisten yhteistyöryhmien ja sidosryhmätilaisuuksien kautta.

Ympäristöterveydenhuollon voimassa oleva maksutaksa on päivitetty ja hyväksytty 20.12.2023 ja taksa on ollut voimassa 1.1.2024 alkaen. Elintarvike- ja kontaktimateriaalitoimijoille tuli vuoden 2022 alusta alkaen valtakunnallinen vuosittainen 150 € suuruinen perusmaksu. Maksu koskee lähes kaikkia kuntien valvonnassa olevia elintarvikehuoneistoja. Myös terveydensuojelulain (763/1994, TsL) maksullisuutta laajennettiin vuoden 2022 alusta alkaen vuosittaisella valvonnan perusmaksulla, jota alettiin periä vuoden 2023 alusta lähtien laissa määritellyiltä toimipaikoilta ja toiminnoilta. Vuosittainen perusmaksu on veroluonteinen ja suuruudeltaan 150 €. Vuosimaksu voidaan periä sekä elintarvike- että terveydensuojelulain nojalla niiltä kohteilta, joilla on molempien

lakien mukaista toimintaa toimipaikassaan. Perusmaksusta saatavilla tuloilla on lakisääteisesti tarkoitus kyetä tuottamaan valvontayksikkötasoisesti lisäarvoa myös toimijoille. Tämä velvoite tarkoittaa esimerkiksi resurssien lisäämistä ohjaukseen ja neuvontaan tai erilaisten toimijoille suunnattujen koulutusten järjestämistä. Tervon kunnan ympäristöterveyspalvelut selvittää vuoden 2025 aikana mahdollisuutta järjestää koulutusta erityisesti pienille vesiosuuskunnille.

Vuoden 2025 osalta tullaan esittämään maksutaksan muuttamista tupakkatuotteiden vähittäismyyntiluvan vuosimaksun osalta vastaamaan valtakunnallista tasoa. Yhteistoiminta-alueella vuosimaksu on vain 250 €, vaikka lainsäädäntö mahdollistaa 500 € maksun perimisen. Valtakunnallisesti maksut on pyritty nostamaan lähelle maksimitasoa tupakkalain hengen mukaisesti. Tarkoituksena on vähentää tupakointia ja tupakkatuotteiden käyttöä valtakunnallisesti.

Resursseja tulee varata aiempaa enemmän alkutuotannon valvontaan. Alkutuotantokohteiden siirtyminen aktiivisen valvonnan piiriin on lisännyt valvontatyön vaatimaa resurssia n. 0,5 htv/v. Tervon kunnan ympäristöterveyspalveluiden toiminta-alueen erityispiirteenä on erityisesti mansikanviljely, merkittävä osa kotimaisesta mansikasta kasvatetaan tällä alueella. Marjatilojen elintarvikevalvonta sekä poimijoiden asumisolosuhteiden valvonta on todettu alueelliseksi erityispiirteiksi, ja nämä tulee huomioida valvontaa resursoitaessa. Alueellisena erityispiirteenä on myös Suonenjoen Mansikka -nimisuojan valvonta, joka lisää entisestään myös alkutuotantoon kohdentuvaa valvontaa.

Terveydensuojeluvalvonnan puolella erityispiirteenä on valvonta-alueella sijaitsevien vesiosuuskuntien runsas määrä, osuuskuntia on yli 20 kappaletta. Talousvesilainsäädäntö on muuttunut viime vuosina merkittävästi, ja etenkin vapaaehtoisvoimin toimivien pienten vesiosuuskuntien osaamistaso ei enää vastaa nykylainsäädännön vaatimuksia. Erityisesti riskiarvioiden, näytteenottosuunnitelmien sekä varautumissuunnitelmien laatimisessa avustaminen vaatii runsaasti työaikaa valvontaviranomaiselta. Vesihuoltolain uudistus on parhaillaan meneillään, ja vesihuoltolaitoksille tulee jatkossa kohdentumaan entistä enemmän velvollisuuksia, mikä tulee vaatimaan myös terveydensuojeluviranomaiselta lisää työpanosta.

Ympäristöterveydenhuollon valvontatehtävien resurssien varmistamiseksi tulisi entistä tehokkaammin kohdentaa valvonnasta saatavat tulot yhteistoimintasopimuksen mukaisesti lisätyövoiman palkkaamiseen sekä valvonnan kehittämiseen. Vuosilomien sijaisuuksiin sekä suunnitelmalliselle valvonnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan jatkossakin lisätyövoimaa. Resurssit pyritään turvaamaan vähintään nykyisellä tasolla. Avoimiin virkoihin haetaan täyttöluvat. Yhteistyötä jäsenkuntien sekä niiden eri viranomaisten kanssa pyritään tiivistämään ja tehostamaan.

Eläinlääkintähuolto:

Valvontaa jatketaan alueellisen eläinlääkintähuoltosuunnitelman mukaisesti. Priorisointia joudutaan tekemään edelleen valvontatarpeen määrittelyssä, etenkin suunnittelemattomien eläinsuojelutehtävien osuuden ollessa suunniteltua suurempi. Valvontaeläinlääkärin virka on

täytetty 1.9.2024 alkaen. Valvontaeläinlääkäriin työnkuvaan on tehty muutoksia työssä jaksamista tukemaan tilanteessa, jossa valvontaeläinlääkärille ei ole mahdollista tarjota toista valvontaeläinlääkäriä työpariksi. Laitosvalvonnan tehtävät on suunniteltu toteutettavan ympäristöterveysjohtajan toimesta. Maitohygieniatarkastukset toteutetaan kuntapraktikkojen työpanoksella, hyödyntämällä ns. toimistopäiviä, jolloin eläinlääkäreillä ei ole vastaanottovelvoitetta. Toimistopäivinä praktikot voivat tehdä tarpeen mukaan myös eläinsuojeluvalvontaa, Ruokaviraston ohjeistamaa elintarvike- ja eläintautivalvontanäytteenottoa, maitohygieniatarkastuksia sekä muita AVI:n ja Ruokaviraston määrittämiä valvontatehtäviä.

Tilayksiköiden kasvun myötä eläinlääkintähuollossa on edelleen aiempaa enemmän tarvetta suunnitelmalliselle ja ajanvarausperusteiselle palvelulle, mitä on saatu toteutettua päivystysjärjestelmän uudelleen organisoinnilla. Työjärjestelyissä on edelleen otettava huomioon myös mahdollisuus jakaa viranhoito kahdelle eri henkilölle, minkä ei kuitenkaan oleteta aiheuttavan korotuksia palkkamenoihin. Lisäksi tällä pyritään parantamaan henkilöstön työssä jaksamista, ennakoitavuutta sekä toiminnan suunniteltavuutta. Vuoden 2023 alusta lähtien eläinlääkärisopimuksessa on ollut voimassa pakollinen viikoittainen lepopäivä, tämä vaikuttaa päivystys- ja läsnäololistojen laatimiseen ja siksi on ehdottoman tärkeää, että henkilöstömäärä on riittävä koko alueella.

Vuoden 2023 alusta päivystyskorvaukset nousivat 100 % Lääkärisopimuksen mukaisesti. Vuodelle 2025 päivystyskorvaukset on budjetoitu oikein. Vakituksia sijaisia on onnistuttu saamaan paremmin, alueella työskentelee vuoden 2024 lopussa useita säännöllisiä ja osa-aikaisia sijaisia, joilla on pystytty pyörittämään päivystykset talousarvion mukaisesti. Eläinlääkintähuollon henkilöstön työssäjaksamiseen ja työolosuhteisiin sekä yhteistoiminta-alueen houkuttelevuuteen työnantajana panostetaan vuoden 2025 aikana, jotta hyvä tilanne saadaan pysymään.

Vakinaisten viranhaltijoiden palkkakustannus on pääsääntöisesti edellisvuoden tasolla. Sijaisten palkkojen kustannuksia on nostettu vuodelle 2025 runsaamman sijaistarpeen takia, kun useampi eläinlääkäriin virka on toistaiseksi täyttämättä. Talousarviosta on aikaisemmin poistettu ns. Keiteleen kunnaneläinlääkäriviran palkkakustannukset, vaikka Pielavesi-Keitelepäivystysalueella on jatkuvasti tarve neljännelle eläinlääkärille päivystysringissä. Tätä vajetta on paikattu sijaisilla, mikä on näkynyt sijaisten palkkakulujen ylityksinä toistuvasti. Sijaisten palkkojen odotettu määrä on korjattu vuoden 2025 talousarvioon vastaamaan todellista hyvää tilannetta, jossa virat on suunnitelmallisesti täytetty ja eläinlääkäreiden työkuorma voidaan pitää kohtuullisella tasolla.

Eläintenhoitajien palkkoja on budjetoitu vuodelle 2025 hieman edellisvuotta enemmän, eläintenhoitajan hyödyntäminen yhdenvertaisesti ja tehokkaasti on selvityksen alla alkuvuonna 2025. Eläintenhoitajaa hyödynnetään alueella vaihtelevasti, ja todellinen tarve tulee kartoittaa klinikkakohtaisesti - kuitenkin alueellisesta yhdenvertaisuudesta huolehtien.

Vuonna 2024 vakituksessa kiertävän praktikon virassa ollut henkilö on siirtynyt eläköityneen kunnaneläinlääkäriin tehtävään. Kiertävän kunnaneläinlääkäriin virkaa on hoidettu sijaisvoimin täysiaikaisesti. Vuonna 2024 on saatu rekrytoitua hyvin pitkäaikaisia sijaisia, mikä on vaikuttanut positiivisesti vakituisen henkilöstön jaksamiseen. Myös vuosilomia ja

päivystysvapaita on pystytty pitämään kohtuullisen hyvin. Ylimääräisiä päivystäjiä on tarvittu vähemmän, mikä vaikuttaa päivystyskustannuksiin säästävästi.

Jatkossakin sijaisten rekrytointiin tulee panostaa, sillä valtakunnallisen eläinlääkäripulanvuoksi sijaisia ei ole helposti saatavilla. Sijaisille tulee pystyä tarjoamaan tarvittaessa majoitus ja matkakulut, sekä akuutissa päivystäjätarpeessa myös korotettuja korvauksia, mikä on huomioitava henkilöstökuluissa. Riittävä sijaisten rekrytointi on ensiarvoisen tärkeää palvelujen turvaamisen ja henkilöstön jaksamisen ja hyvinvoinnin kannalta. Eläinlääkäritilanteen ollessa hyvä ja sijaisia käytössä riittävästi, myös palkkakulut toteutuvat vähintään talousarviossa suunnitellulla tasolla. Palvelun laatu ja yhteistoiminta-alueen kestävällä pohjalla oleva toiminta tulee kuitenkin huomioida perusteena kasvaville kuluille. Valvontayksikkö on toiminut alitehoisesti useita vuosia, mikä on näkynyt säästöinä etenkin palkkamenoissa. Positiivinen ja kestävä muutos toimintaympäristössä nostaa siis väistämättä kulurakennetta.

Eläinlääkintäohjelmisto on vaihdettu uuteen selainpohjaiseen, vanhan ohjelmiston loputtua. Tämä aiheutti kustannuksia ohjelmiston vaihdon yhteydessä. Jatkossa ohjelmistokulut pysyvät lähes ennallaan. Sähköisten ja mobiilijärjestelmien täysimääräinen käyttö vaatii myös riittävät laiteresurssit. Tietokoneiden, potilasohjelmien, mobiililaitteiden ja puhelimien määrän ja laadun on oltava riittävät ja ajantasaiset, jotta niitä pystytään hyödyntämään täysimääräisesti.

Eläinlääkintähuollossa on edelleen vakinainen eläintenhoitajantoimi Pielaveden yhteisvastaanotolle, mutta toimea ei ole täytetty loppuvuonna 2024. Viran työnkuvaa ja täyttötarvetta arvioidaan vuoden 2025 alussa. Jatkossa tulee huomioida myös Sisä-Savon alueelle vastaavalle toimelle rahoitus, siten että eläinlääkäriä kohden avustavan toimen työpanos olisi noin 34 h/kk. Eläintenhoitajan toimenkuvia ja tarvetta arvioidaan vuoden 2025 aikana. Eläintenhoitajan antama toiminnallinen apu kohdistuu toimenpiteiden avustamiseen, välinehuoltoon, lääkevaraston ajan tasalla pitämiseen, toimistotyöhön ja yms. oheistoimintoihin vapauttaen eläinlääkäriresurssia varsinaiseen eläinlääkärin koulutusta vaativaan työhön. Eläintenhoitajan työpanos edesauttaa eläinlääkäreiden työssäjaksamista ja lisää vastaanoton tehokkuutta sekä toimintavarmuutta ja parantaa asiakaspalvelua.

Tulosityksiköiden tavoitteet vuodelle 2025

Tavoite	Suunnitellut toimenpiteet	Mittari
Ympäristöterveysvalvonta		
Valvonnan vaikuttavuuden edistäminen.	Paikalliseen riskinarvioon pohjautuvan kohdekohtaisen valvontasuunnitelman laatiminen ja suunnitelman mukaiset valvontatoimet.	Valvontasuunnitelma laadittu uusien valtakunnallisten valvontaohjelmien pohjalta ennen 1.1.2025
	Toiminnanharjoittajien neuvonta ja ohjaus. Erilaisten lausuntojen antaminen.	Yhteydenotot kirjataan Vatiin säännönmukaisesti. Vuosittainen määrä raportoidaan.

	Viranomaisyhteistyö ja yhteistyö muiden valvontayksiköiden kanssa mm. talousvesi, sisäilma, varautuminen, elintarvikevalvonta.	Yhdenmukaistetaan toimintatapoja alueellisesti, päivitetään suunnitelmat toimenpiteiden pohjalta. Yhteistyökokouksia/vuosi
Muuttuvan lainsäädännön vaatimusten huomioiminen valvonnassa.	Henkilöstön osaamisen ylläpito ja asiantuntijuuden lisääminen. Kouluttautumismahdollisuus kaikille vuosittain järjestettäviin koulutuksiin ja seminaareihin.	Osallistutaan koulutuksiin koulutusmäärärahan puitteissa. Koulutukset kirjataan Populukseen ja määrää seurataan.
Valvonnan tasapuolisuus.	Riskiperusteisen valvonnan korostaminen ja paikallistuntemuksen hyödyntäminen valvonnassa. Valvontakohdetietojärjestelmän ajantasaisena pitäminen.	Valvontakohteiden tarkastustiheydet käyty läpi kohdekohtaisesti ja asetettu riskiperusteisesti. Valvontakohteet käyty läpi vuosittain perusmaksulaskituksen yhteydessä.
Toimiva työyhteisö ja kustannusten hallinta	Resurssien turvaaminen sijaisjärjestelyin ja lisätyövoiman tarpeen huomioon ottaminen.	Sijaisten palkkaaminen pidemmille poissaolojaksoille.
	Toimitilojen ja tilavuokrien läpikäyminen sekä tarkastelu vuoden 2025 aikana. Siivoussopimusten ajantasaistaminen.	Kattava ja tarpeenmukainen toimitilaverkko. Kustannustehokkaat ja toimivat sekä ajantasaiset sopimukset vuoden 2025 lopussa.

Eläinlääkintähuolto		
Alueen eläinlääkintähuollon toteuttaminen, palveluiden parantaminen, työhyvinvoinnin edistäminen sekä henkilöresurssien ja ajankäytön tehostaminen.	Eläinlääkintähuoltosuunnitelman toteuttaminen.	Suunnitelma laadittu 1.1.2025
	Avustajan/avustajien toimenkuvan selkiyttäminen, vakiinnuttaminen ja hyödyntäminen osana koko työyhteisöä	Avustajaresurssin hyötykäyttö käydään läpi valvontayksikössä vuoden 2025 aikana.
	Valvontaeläinlääkärin työnkuvan vakiinnuttaminen ja yhteistyö alueen praktikoiden kanssa.	Valvontaeläinlääkärin työnkuvan muokkaaminen. Praktikoiden toimistopäivät valvontaeläinlääkärin avustamista varten.

	Vapaaehtoiin terveydenhuolto-ohjelmiin (naseva, sikava) liittyvien pyydettyjen käyntien toteutuminen.	Toteuma 100 %
Kustannusten hallinta	Klinikkamaksun käyttöönoton ja sen vaikutusten selvittäminen. Uuden eläinlääkintähuoltolain vaatimusten vaikutusten arvioiminen ja siirtäminen valvontayksikön käytäntöihin.	Selvitetään klinikkamaksun käyttöönoton todelliset kustannukset ja varaudutaan ottamaan klinikkamaksu käyttöön vuoden 2025 aikana. Valmistaudutaan 1.1.2026 voimaan tulevaan eläinlääkintähuoltolakiin ja sen muutoksiin.
	Toimitilojen ja tilavuokrien läpikäyminen sekä tarkastelu vuoden 2025 aikana. Siivoussopimusten ajantasaistaminen.	Kattava ja tarpeenmukainen toimitilaverkko. Kustannustehokkaat ja toimivat sekä ajantasaiset sopimukset vuoden 2025 lopussa.
Toimiva työyhteisö	Resurssien turvaaminen. Sijaisten rekrytoinnin, perehdyttämisen ja yhteydenpidon kehittäminen	Rekrytoidaan riittävästi sijaisia, jotta vuoden 2025 lopussa eläinlääkäreillä ei ole kohtuuttoman paljon pitämättömiä lomia tai päivystysvapaita.
	Pielavesi-Keitele-alueen toiminnan ja yhteisvastaanoton kehittäminen	Yhteiset toimintamallit yhteisvastaanotolla toimimiseen päivitetty ja kirjattu.

TOIMINNAN TUNNUSLUVUT

YMPÄRISTÖTERVEYSVALVONTA	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Valvontasuunnitelman mukaiset ETL:n tarkastukset	86	180	180	180	180
Valvontasuunnitelman mukaiset TsL:n tarkastukset	94	70	90	90	90
Valvontasuunnitelman mukaiset TupakkaL:n tarkastukset	23	20	30	20	20
ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTO	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Suureläinkäynnit virka-aikana	1370	1500	1500	1400	1400
Pieneläinkäynnit virka-aikana	4438	4900	5000	5000	5000
Suureläinkäynnit päivystysaikana	284	300	300	300	300
Pieneläinkäynnit päivystysaikana	505	560	560	590	590
Eläintautivalvonta suoritteet	19	15	20	20	20
Eläinsuojeluvalvonta/ ilmoituksen varaisissa kohteissa	2	25	30	30	30
Eläinsuojeluvalvonta/ eläinsuojeluilmoitukset	20	50	50	50	50

SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Analyysi toimintaympäristön muutoksista

Tavoitteiden saavuttamista uhkaavat riskit

a) toiminnalliset riskit

- Talousarvio vaikuttaa realistiselta, mutta edellyttää entistä tiukempaa talouskuria ja suunnitelman edistymisen seurantaa neljännesvuosittain. Talousarviossa ei ole enää lainkaan liikkumavaraa, pienetkin muutokset toimintaympäristössä tai henkilöstössä voivat johtaa määrärahojen ylittymiseen.

-Resurssivaje on pääsääntöisesti selätetty vuoden 2024 aikana. Alkuvuodesta 2025 resurssivaje kohdentuu lähinnä ympäristöterveysvalvontaan virkavapaiden muodossa. Tarve sijaisen palkkaamiselle on ilmeinen. Eläinlääkintähuollon puolella sijaistarvetta on jatkuvasti, koska ns. Keiteleen kunnaneläinlääkäri virka on täyttämättä. Tähän virkaan ei ole kuitenkaan varattu palkkarahaa talousarvioon, vaan resurssivajetta paikataan suunnitelmallisesti sijaisilla.

- Toiminnan tulosten seuranta on osittain mahdollista reaaliaikaisesti kohdetietojärjestelmän kautta, vaikuttavuuden arviointi on hankalampaa. Valtakunnallinen ympäristöterveydenhuollon keskitetty toiminnanohjaus- ja tiedonhallintajärjestelmä (VATI) otetaan täysimääräisesti käyttöön ja Vatiasta saatavaa tietoa hyödynnetään toiminnan suunnittelussa (tiedolla johtaminen).

- KliniQ -potilastieto-ohjelma mahdollistaa eläinlääkintähuollon suoritteiden seurannan osittain. Eläintautivalvonnan, eläinsuojelun ja vapaaehtoisten terveydenhuolto-ohjelmien

suoritteet kerätään erikseen eläinlääkäreiltä. Tämä aiheuttaa jonkin verran raportointiivettä ja hankaloittaa seuranta.

- Tarvittaessa ryhdytään korjaaviin toimenpiteisiin tilanteen ja talouden vakauttamiseksi ja toiminnan tehostamiseksi edelleen.

- Osaavan ja vastuullisen henkilöstön rekrytointihaasteet voivat jatkua. Virkavalinnoissa tulee panostaa haastatteluihin ja perehdytykseen. Osaavaa henkilökuntaa tulee sitouttaa yksikköön tarjoamalla riittävästi pitovoimatekijöitä, mm. koulutusmahdollisuuksia, mahdollisuuksia muokata tehtäväkuvaa kiinnostuksen ja tarpeen mukaiseksi sekä kilpailukykyistä palkkausta/korvauksia.

b) johtamisjärjestelmän riskit

- Perehdyttämiseen kiinnitetään erityistä huomiota ja sisäisen valvonnan ohjeet saatetaan henkilöstön tietoon

- Päätöksenteko, dokumentointi sekä arkistointi järjestetään lainsäädännön mukaisella ja asiaan kuuluvalla tavalla

- Henkilöstön poissaoloja korvataan OTO:na tehtävänä työnä olemassa olevan henkilöstön voimin. Tämä malli kuormittaa henkilöstöä ja vaikuttaa mm. suunnitelmallisen valvonnan toteumaan.

- Pitkäaikainen vaje johtamisessa on johtanut huomattavaan työkuormaan mm. suunnitelmien päivittämistarpeessa. Vuoden 2025 aikana selvitetään mahdollisuuksia kehittää johtamisjärjestelmää.

- Valmistelu ja esittely pyritään järjestämään mahdollisimman tehokkaasti, perusteellisesti ja laadukkaasti.

- Erilaisten selvitysten sekä valitus- ja oikeuskäsittelyjen lisääntyminen aiheuttaa ylimääräistä työtä.

c) tukitoimintojen riskit

- Sopimukset tehdään kirjallisina, pyritään hyvään dokumentointiin. Toimitilojen siivoussopimukset käydään läpi ja tarvittaessa uudistetaan vuoden 2025 aikana.

- Lautakunta on määritellyt tilivelvollisen viranhaltijan hankintarajan, muilta osin käsittely tarvittaessa lautakunnassa ja kunnanhallituksessa sekä tarvittaessa pyydetään lausunto/kannanotto palveluyhteistyöjäsenkunnilta.

- ICT-järjestelmän haavoittuvuus ja inhimilliset virhetoiminnot.

- Toimitilojen vuokrien jatkuva nousupaine ja tilojen paheneva korjausvelka. Tilat ja tilavuokrat sekä toimitilojen kunto käydään kauttaaltaan läpi vuoden 2025 aikana. Pyritään huolehtimaan siitä, että ympäristöterveydenhuollolla on käytössään vain tarpeenmukaiset tilat, jotka ovat toimintaan soveltuvia ja hyvässä käyttökunnossa.

d) taloudelliset riskit

- Palveluiden ostojen osalta mahdoll. epidemioista ja erityistilanteista sekä niiden selvittämisestä syntyvät kustannukset. Mahdollisiin häiriötilanteisiin ei ole talousarviossa varauduttu. Kaikki epidemiaselvitykset ja muut ostopalvelutarpeet tulevat menemään talousarvion ylityksinä.

- Eläinlääkintähuollossa päivystyskorvauksissa voi olla huomattavaa vaihtelua. Tilanteessa, jossa ei saada riittävästi sijaisia, joudutaan maksamaan moninkertaisia korvauksia. Myös osalle sijaisista joudutaan maksamaan korotettuja korvauksia, jotta he ovat käytettävissä. Sijaisten käyttäminen kuitenkin säästää vakituisten henkilöstön voimavaroja perustyöhön.

Sijaisille budjetoidut korvaukset tulevat ylittymään välittömästi, mikäli vakituksessa henkilöstössä tulee äkillisiä pidempiaikaisia poissaoloja.

e) omaisuusriskit

- Irtaimiston luettelointia suoritettu
- Vakuutukset tarkastettu ohjatusti
- Henkilöstö käyttää omia ajoneuvoja virkamatkoihin ja –tehtäviin. Polttoaineen saatavuus voi olla haaste tilanteissa, joissa polttoaineen jakelu on vaikeutunut.
- ICT-järjestelmien tietoturva ohjeistuksen mukaisesti

f) toimintaympäristön muutoksista johtuvat riskit

- Mahdolliset muutokset toimintaympäristössä saattavat aiheuttaa ainakin väliaikaista kuormitusta henkilöstössä, muutosten vaikutusta kokonaisuudessaan on mahdotonta arvioida.
- Eläinlääkintähuoltolain voimaantulo 1.1.2026 aiheuttaa muutospaineita toiminnan suunnitteluun vuoden 2025 osalle. Muutostarpeet selvitetään alkuvuoden 2025 aikana ja tarvittavat muutokset pyritään suunnittelemaan ja toteuttamaan riittävässä aikataulussa ja hyvässä yhteistyössä henkilöstön kanssa ennen uuden lain voimaantuloa.

g) henkilöriskit

- Henkilöresurssien riittävyys - osaavan, vastuuntuntoisen ja ammattitaitoisen työvoiman saanti on haastavaa.
- Johtamisen järjestelmä tuo riskin resurssien ollessa rajalliset.
- Tehtäväkuvaukset päivitetään tarvittaessa, kehityskeskustelut pidetään vuosittain.
- Työhyvinvointiin ja jaksamiseen kiinnitetty huomiota (erityisesti eläinlääkintä), työnkuvia selkiytetty eläinlääkinnässä.
- Mahdollistetaan kouluttautuminen ja osaamisen ylläpito koulutusmäärärahojen puitteissa.
- Pyritään tiivistämään ja tehostamaan toimiala- ja kuntarajat ylittävää yhteistyötä sekä Pohjois-Savon valvonta-alueiden välistä yhteistyötä.

h) palveluiden tuottamisen riskit häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa

- Normaaliolojen erityistilannesuunnitelma laadittu, päivitetään, hyväksytetään lautakunnassa ja toimitetaan asianmukaisesti eri viranomaisille ja yhteistyötahoille tiedoksi.

Riskien hallinnan kannalta tärkeintä on ennakoiva asenne, laadukas riskien arviointi ja hyvin suunniteltu toiminta myös häiriötilanteissa (erityistilannesuunnitelma ajan tasalla).

Varautumiseen panostetaan vuoden 2025 aikana.

Tuloarviot ja määrärahat	Tilinpäätös 2023 €	Talousarvio 2024 €	Talousarvio 2025 €	Suunnitelma 2026 1000 €	Suunnitelma 2027 1 000 €
Toimintatulot	1 620 991,00	1 657 966,00	1 703 683,00		
Toimintamenot	1 598 734,00	1 696 130,00	1 707 587,00		
Toimintakate (netto)	22 257,00	38 164,00	3 904,00		

Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät	137 093	80 220	115 117		

=valtuustoon nähden sitovat erät

